

کارشناس «آتی‌نو» به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان پاسخ می‌دهد

مقررات مربوط به هزینه‌های کمک پزشکی

حوزه کار و تأمین اجتماعی به دلیل تعدد قوانین و مقررات، دارای پیچیدگی‌ها و ظرایفی است که بسیاری از افراد و مشاغل در حوزه کارگری و کارفرمایی را درگیر خود می‌کند. یکی از ضروری‌ترین امور حمایتی در این بستر، ارائه خدمات مشاوره تخصصی است. از این رو، هفته‌نامه آتی‌نو با راه‌اندازی این صفحه، تلاش دارد تا با ارائه خدمات مشاوره، کمک کند تا شرکای اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بتوانند وفق قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی از حقوق خود مطلع شده تا هنگام بروز مشکل یا اختلاف به راهکاری درست و دقیق دست یابند.

گزارش

با تجویز پزشک متخصص گوش و حلق و بینی، قبل از پروتز سمعک به قیمت ۲۵ میلیون ریال خریداری و هزینه آن را طبق تعرفه مربوطه به مبلغ ۱۲ میلیون و ۶۰۰ هزار ریال از سازمان تأمین اجتماعی دریافت کردم. حال مدتی است سمعک من مفقود شده است. سؤال این است آیا سازمان تأمین اجتماعی مجدداً هزینه آن را پرداخت می‌کند؟

خیر! طبق ضوابط مربوط به پرداخت هزینه وسایل کمک پزشکی، سازمان تأمین اجتماعی بعد از پرداخت اولیه هزینه پروتز و اروتز، در قبال شکستن و مفقود شدن و یا تعمیر وسایل کمک پزشکی، مسئولیتی نداشته و پرداخت مجدد هزینه آنها موضوعیت ندارد.

در حادثه ناشی از کار که در کارگاه برای من ایجاد شد، به چشم من آسیب وارد شد و چشم‌پزشک برای من عینک تجویز کرد. با توجه به اینکه تعرفه تأمین اجتماعی هزینه عینک مبلغ ۳ میلیون ریال است اما قیمت عینک خریداری شده طبق فاکتور بیش از تعرفه مذکور است، آیا سازمان تأمین اجتماعی در خصوص پرداخت پروتز و اروتز در حوادث ناشی از کار راهکاری در نظر گرفته است؟

بله؛ در حوادث ناشی از کار که برای بیمه‌شدگان به وجود می‌آید، اگر قیمت وسایل پزشکی خریداری شده بیش از تعرفه‌های سازمان تأمین اجتماعی باشد، در صورت تأیید موضوع توسط کمیسیون پزشکی، هزینه پروتز و اروتز تا سقف تعرفه‌های سازمان هلال احمر پرداخت می‌شود.

به علت بیماری «قوز قریه چشم» پزشک معالج برای من پروتز لنز تجویز کرده، آیا سازمان تأمین اجتماعی برای این نوع بیماری چشم هزینه لنز را پرداخت می‌کند؟

بله. اگر بیمه‌شده مبتلا به قوز قریه چشم باشد و عیب انکساری چشم از ۱۰ نمره بالاتر و قدرت انکساری دو چشم بیشتر از چهار نمره باشد هزینه پروتز یک جفت کنتاکت لنز به مبلغ ۲ میلیون ریال به بیمه‌شده پرداخت می‌شود. البته در صورت پرداخت هزینه کنتاکت لنز، پرداخت هزینه عینک موضوعیت نخواهد داشت.

با تأیید بنیاد ملی نخبگان به عنوان نخبه معرفی شده‌ام. سؤال این است که آیا نخبگان نیز می‌توانند بیمه تأمین اجتماعی شوند؟

بله. نخبگان و استعدادهای برتر کشور که به عنوان پژوهشگر مشمول طرح‌های حمایتی بنیاد ملی نخبگان هستند، اگر فاقد رابطه مزدگیری بوده و تحت حمایت بیمه‌ای خاص دیگری نباشند با معرفی واحدهای تابعه بنیاد نخبگان در مراکز استان‌ها می‌توانند در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد با نرخ‌های ۱۲ درصد یا ۱۴ درصد یا ۱۸ درصد (البته بدون درمان) بیمه شوند و حق بیمه مربوطه توسط بنیاد مذکور پرداخت می‌شود، ضمناً چنانچه بعد از مدتی طبق اعلام بنیاد مذکور، بیمه‌شده از شمول طرح‌های حمایتی بنیاد نخبگان خارج شود، در صورت عدم انقطاع در پرداخت حق بیمه، می‌تواند پس از پایان دوره پیش‌پرداخت حق بیمه، شخصاً ادامه بیمه‌پردازی خود را طبق ضوابط مربوطه بیمه مشاغل آزاد بپذیری کند.

دو سال است معمار تجربی ساختمان هستم و

۴۹ سال سن دارم. با توجه به اینکه قبلاً نیز پنج سال سابقه پرداخت حق بیمه دارم، آیا می‌توانم بیمه تأمین اجتماعی شوم؟

کاربان‌های فنی و معماران تجربی ساختمان به عنوان یکی از گروه بیمه‌های توافقی با معرفی سازمان نظام کاردانی ساختمان و نمایندگی‌های آن در استان‌ها، اگر فاقد رابطه مزدگیری هستند و تحت پوشش نظام بیمه‌ای خاص دیگری نیستند و حداکثر سن آنان ۵۰ سال باشد، می‌توانند از بیمه تأمین اجتماعی بهره‌مند شوند. البته اگر سن متقاضی بیش از ۵۰ سال باشد، لازم است معادل سن اضافه بر سقف مذکور، سابقه قبلی پرداخت حق بیمه داشته باشند. نرخ حق بیمه ۲۷ درصد است (بدون سه درصد بیمه‌بیکاری)، در صورتی که طبق ضوابط مربوطه، متقاضی نیاز به معاینات پزشکی داشته باشد باید قبل از عقد قرارداد با معرفی تأمین اجتماعی و با هزینه شخصی مورد معاینه پزشکی قرار گیرد. دستمزد مشمول کسر حق بیمه متقاضیانی که بین ۵ تا ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه دارند و دارای ۴۹ تا ۵۰ سال سن هستند (مثل شما)، به انتخاب متقاضی بین ۱/۲ برابر حداقل دستمزد تا حداکثر سه برابر حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار در سال مربوطه است. ضمناً شما در صورت عدم تمایل از این نوع بیمه تأمین اجتماعی، با توجه به میزان سن و سابقه خود می‌توانید با رعایت شرایط مربوطه از بیمه اختیاری استفاده کنید.

اخیراً شرکت تولید مواد شوینده راه‌اندازی کرده‌ام و حق بیمه کارکنان شرکت به طور مرتب پرداخت می‌شود. طبق ماده (۴۷) قانون کار مزایایی تحت عنوان پاداش بهره‌روزی و افزایش تولید (به صورت غیرمستمر) به پرسنل پرداخت می‌شود. آیا این موارد نیز مشمول کسر حق بیمه هستند؟

کلیه حقوق و مزایای پرداختی به بیمه‌شدگان به استثناء این موارد مشمول کسر حق بیمه هستند: ۱- بازخرید ایام مرخصی ۲- عیدی سالیانه ۳- پاداش بهره‌وری و افزایش تولید (مثل شرکت شما) ۴- پرداخت‌هایی که با عناوین زادروز و عیاد و مناسبت‌ها پرداخت می‌شود ۵- پرداخت کمک هزینه مسکن و خواربار در ایام بیماری بیمه‌شده ۶- هزینه سفر و فوق‌العاده مأموریت با داشتن حکم مأموریت ۷- تضمین (کسر صندوق) ۸- خسارات اخراج و مزایای پایان کار (حق سنوات).

ارسال لیست و پرداخت حق بیمه شرکت تولیدی ما در سه ماه آخر سال ۱۴۰۰ به علت مشکلات مالی شرکت، صورت نگرفته است. با توجه به اینکه شرکت دارای شخصیت حقوقی است و دفاتر قانونی دارد و حقوق و مزایای پرسنل در سه ماه آخر سال ۱۴۰۰ در دفاتر رسمی ثبت شده، آیا بر اساس (بخشنامه مربوط به ادعای اشتغال افراد در کارگاه‌ها) جهت احراز سوابق حق بیمه پرداخت نشده پرسنل این شرکت، راهکاری وجود دارد؟

در یکی از بندهای بخشنامه جدید مربوط به (ادعای سوابق انفرادی بیمه‌شدگان)، اعلام شد اگر برخی از کارفرمایان صورت‌مزد و حقوق پرسنل خود را برخلاف مواد (۳۶) و (۳۹) قانون تأمین اجتماعی در مهلت مقرر ارسال و پرداخت نکرده باشند، رسیدگی به ادعای سوابق بیمه‌شدگان به صورت گروهی نیز پیش‌بینی شده است.

در این ارتباط شرکت‌های با شخصیت حقوقی که دارای دفاتر قانونی معتبر هستند چنانچه مدعی عدم پرداخت حق بیمه چند نفر از پرسنل خود که مربوط به ۱۲ ماه قبل از ماه جاری باشد و شرکت در زمان درخواست بررسی سوابق، دایر و فعال است (مثل شرکت شما)، کارفرما می‌تواند با مراجعه به شعبه مربوطه تأمین اجتماعی و تکمیل فرم مخصوص ادعای سوابق گروهی و ارائه فهرست اسامی افرادی که لیست و حق بیمه آنها در دوره مورد نظر به سازمان تأمین اجتماعی ارسال نشده شامل نام، نام خانوادگی، کد ملی، شماره بیمه‌شده، شغل و میزان حقوق و مزایا، متعاقباً موضوع ادعای کارفرما در کمیته بررسی احتساب سوابق بیمه‌شدگان در شعبه تأمین اجتماعی مورد رسیدگی قرار گرفته و در صورت تأیید موضوع جهت اظهار نظر نهایی به اداره کل استان مربوطه ارسال می‌شود. اگر در کمیته احتساب سوابق استان نیز مورد تأیید قرار گیرد، میزان بدهی دوره مورد ادعا، توسط شعبه محاسبه و به کارفرما ابلاغ شده و بعد از پرداخت و قطعی شدن بدهی، سوابق مورد نظر برای بیمه‌شدگان در سیستم تأمین اجتماعی ذخیره می‌شود. لازم به یادآوری است در صورت عدم تأیید سوابق در کمیته شعبه، کارفرما می‌تواند ظرف ۲۰ روز اعتراض خود را جهت طرح در کمیته استان ارائه کند. همچنین بررسی سوابق افرادی که نام آنها در لیست‌های قبل و بعد موجود نباشد و یا در صورت احراز سوابق، بیمه‌شده حائز شرایط تعهدات بلندمدت شود. بنابراین لازم است سوابق بیمه‌شدگان به صورت ضوابط ادعای انفرادی بیمه‌شده رسیدگی شده و عندالزوم در کمیته استانی و ستادی بررسی شود.

شرکت ما که دارای شخصیت حقوقی است، به علت جابه‌جایی و نقل مکان به محل دیگر، موفق نشده لیست ماه‌های فروردین وارد بیهشت سال ۱۴۰۱ را در موعد مقرر در قانون تأمین اجتماعی ارسال و پرداخت کند. آیا راهکاری مبنی بر دریافت حق بیمه دو ماه مذکور وجود دارد؟

بله. شرکت شما نیز بر اساس توضیحات داده شده می‌تواند نسبت به بررسی سوابق گروهی مربوط به حق بیمه‌های پرداخت نشده بیمه‌شدگان و نهایتاً پرداخت حق بیمه معوقه اقدام کند.

با پنج نفر پرسنل، کارگاه تولید پوشاک دارم و کارکنان خود را بیمه کرده‌ام. اگر بخواهم خودم را نیز بیمه کارفرمایی کنم باید مانند معاینات قبل از استخدام کارگران بر اساس ماده (۹۰) قانون تأمین اجتماعی، من نیز معاینات پزشکی انجام دهم؟

ماده (۹۰) قانون تأمین اجتماعی صرفاً در ارتباط با معاینات کارگران در بدو استخدام بوده و مخصوص بیمه‌شدگان اجباری است، اما متقاضیان بیمه تأمین اجتماعی با ماهیت اختیاری که بیمه مورد درخواست آنها جنبه غیراجباری دارد (مثل شما)، نحوه معاینات آنها با معاینات بیمه‌شدگان اجباری متفاوت است، لذا در راستای ارتقاء سطح رضایتمندی و کاهش هزینه‌های متقاضیان بیمه‌هایی از قبیل بیمه اختیاری، بیمه مشاغل آزاد، بیمه کارفرمایان صنفی (مثل شما) و مدیران اشخاص حقوقی غیردولتی، بیمه کارگران ساختمانی، بیمه رانندگان، بیمه قالیبافان و

شاغلان صنایع دستی شناسه‌دار، بیمه‌های توافقی و بیمه خادمین مساجد، سازمان تأمین اجتماعی مقرر کرده کلیه این قبیل متقاضیان بیمه تأمین اجتماعی در صورت داشتن دو شرط توأمان: ۱- متقاضی ظرف ۱۰ سال قبل از تاریخ درخواست دارای حداقل یک سال سابقه پرداخت حق بیمه با نرخ کامل ۲۷ درصد و یا ۱۸ درصد باشد ۲- ظرف یک سال قبل از تاریخ درخواست حداقل ۹۰ روز سابقه پرداخت حق بیمه با نرخ کامل داشته باشد، از انجام معاینات پزشکی اولیه معاف است، در غیر این صورت باید قبل از عقد قرارداد مربوطه، با معرفی سازمان تأمین اجتماعی و با هزینه شخصی از نظر از کارافتادگی کلی مورد معاینات پزشکی قرار گیرد.

با چهار نفر بیمه‌شده در یکی از مناطق تهران کارگاه بافندگی دارم. با توجه به اینکه کارگران کارگاه‌های بافندگی دارای دستمزد مقطوع بوده و تا پنج نفر کارگر از حق بیمه سهم کارفرما معاف هستند، اگر من نیز بخواهم خودم را بیمه کارفرمایی کنم، آیا مشمول تخفیف حق بیمه هستم؟ و اگر پاسخ مثبت است، دستمزد مشمول کسر حق بیمه کارفرما چقدر است؟

کارفرما اگر حداکثر ۵۵ سال سن دارد (در صورت داشتن سن بیش از آن باید معادل سن اضافی سابقه قبلی پرداخت حق بیمه داشته باشد)، می‌تواند با رعایت سایر ضوابط مربوطه و بعد از عقد قرارداد مربوطه، اسم خود را در ردیف اول لیست بیمه‌شدگان، با عنوان کارفرما درج کند. در کارگاه‌هایی که کارگران آنها دارای دستمزد مقطوع هستند (مثل کارگاه شما) دستمزد مشمول کسر حق بیمه کارفرما نباید کمتر از بالاترین رده دستمزد مقطوع کارگاه باشد (در سال ۱۴۰۱ بالاترین دستمزد مقطوع روزانه کارگاه‌های کشفی در شهرهای بیش از ۵۰۰ هزار نفر مثل تهران، مبلغ یک میلیون و ۷۴۲ هزار ریال است) ضمناً نرخ حق بیمه کارفرما صرفاً ۲۷ درصد است (بدون سه درصد بیمه‌بیکاری) و در کارگاه‌های زیر پنج نفر کارگر، کارفرما مشمول تخفیف حق بیمه نیست. همچنین چون کارفرما مشمول قانون کار نیست، نمی‌تواند از بیمه‌بیکاری استفاده کند.

اخیراً در کرج کارگاه ساخت کابینت آشپزخانه با در چوبی و بدنه فلزی دایر کرده‌ام و چهار نفر کارگر نقاش، جوشکار درجه یک، نصاب و کارگر ساده دارم. سؤال این است که نرخ حق بیمه کارگاه ما چقدر است؟ همچنین دستمزد مشمول کسر حق بیمه کارگران به چه میزان است؟

کارگاه‌های کابینت‌سازی تا پنج نفر کارگر (مثل کارگاه شما) مشمول تخفیف حق بیمه سهم کارفرما به میزان ۲۰ درصد هستند. به عبارتی نرخ حق بیمه ۱۰ درصد است (هفت درصد حق بیمه سهم کارگروه و سه درصد بیمه بیکار به عهده کارفرما). کارگاه‌های کابینت‌سازی مانند بعضی از صنوف دیگر دارای دستمزد مقطوع هستند، دستمزد مقطوع در شهرهای بیش از ۵۰۰ هزار نفر (مثل کرج) برای نقاش و جوشکار درجه یک روزانه معادل ۱/۷ برابر حداقل دستمزد سال ۱۴۰۱ به میزان ۲ میلیون و ۳۶۹ هزار ریال، دستمزد روزانه نصاب معادل ۱/۴ برابر حداقل دستمزد به میزان یک میلیون و ۹۵۱ هزار ریال، و کارگر ساده معادل ۱/۱ برابر حداقل دستمزد به میزان یک میلیون و ۵۳۳ هزار ریال است.

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

در حوادث ناشی از کار که برای بیمه‌شدگان به وجود می‌آید، اگر قیمت وسایل پزشکی خریداری شده بیش از تعرفه‌های سازمان تأمین اجتماعی باشد، در صورت تأیید موضوع توسط کمیسیون پزشکی، هزینه پروتز و اروتز تا سقف تعرفه‌های سازمان هلال احمر پرداخت می‌شود

اُتی‌نو
ATIYE ONLINE NEWS AGENCY

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

سازمان تأمین اجتماعی

SOCIAL SECURITY ORGANIZATION